

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่ซับซ้อนกับความร่วมมือในการพัฒนา : ศึกษาเฉพาะกรณี
หมู่บ้านพระเพลิง ตำบลนกออก อำเภอบักขงชัย จังหวัดนครราชสีมา

นางบุญศรี ปราณศักดิ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ปริญญาโท สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ภาควิชาการประชาสัมพันธ์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2526

ISBN 974-562-418-7

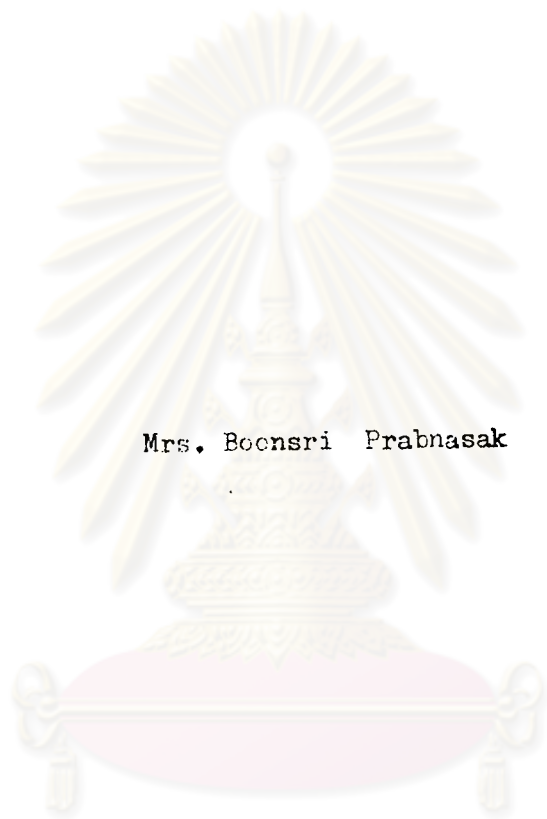
011210

I16042992

THE RELATIONSHIP BETWEEN GOSSIPING BEHAVIOR AND DEVELOPMENT COOPERATION:

A CASE STUDY OF PRA PLUENG VILLAGE, TOMBOL NOK AUK, AMPHOE

PAK THONG CHAI, NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

Mrs. Boonsri Prabnasak

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Public Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

1983

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการช้อปปิ้งกับความพร้อม
ในการพัฒนา : ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านพระเพลิง ตำบล
นกออก อำเภอบึงขังชัย จังหวัดนครราชสีมา

เคย

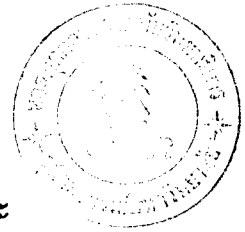
นางบุญศรี ปราณศักดิ์

ภาควิชา

การประชาสัมพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

[Signature] คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประทีฐ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature] ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อรุณรัตน์ ใจวาท)

[Signature] กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อมรา พงศาพิชญ์)

[Signature] กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จ่านง วิบูลย์ศรี)

[Signature] กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการช้อปปิ้งกับความร่วมมือ
ในการพัฒนา : ศึกษาเฉพาะกรณี หมู่บ้านพระเพลิง
ตำบลนกออก อำเภอปากช่องชัย จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อนิสิต

นางบุญศรี ปราภพศักดิ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

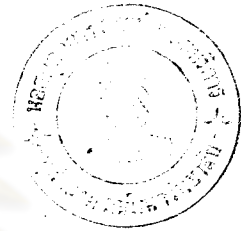
รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย ศิริกายะ

ภาควิชา

การประชาสัมพันธ์

ปีการศึกษา

2525

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์สำคัญ เพื่อทำความเข้าใจถึงพฤติกรรมและโครงสร้าง
ของการช้อปปิ้งของประชาชนในชนบท เกี่ยวกับผู้จำหน่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระดับท้องถิ่น
ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการช้อปปิ้งดังกล่าว กับความร่วมมือในการพัฒนา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ สมาชิกจำนวน 69 คน จากกลุ่มต่าง ๆ
3 กลุ่ม ในหมู่บ้านพระเพลิง ตำบลนกออก อำเภอปากช่องชัย จังหวัดนครราชสีมา คือ
กลุ่มสตรี กลุ่มเยาวชน และกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต การวิจัยสามารถเก็บรวบรวม
ข้อมูลได้จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 48 คน (คิดเป็นร้อยละ 69.57 ของประชากรทั้งหมด)

ในการวิจัยผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ 5 ประการคือ

1. บุคคลที่แตกต่างกันในลักษณะการ เป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ มีพฤติกรรมการ
ช้อปปิ้งที่แตกต่างกัน
2. ไม่มีความแตกต่างระหว่างปริมาณการช้อปปิ้งที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ เรื่องส่วน
ตัวกับปริมาณการช้อปปิ้งที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ เรื่องหน้าที่การงาน
3. การช้อปปิ้งมักกระทำในระหว่างบุคคลที่มีความเหมือนกันมากกว่า ระหว่าง
บุคคลที่มีความแตกต่างกัน

4. การชู้ชบมักกระทำในระหว่างบุคคลที่มีความผูกพันต่อกันแบบสนิทสนมมากกว่าระหว่างบุคคลที่มีความผูกพันต่อกันแบบผิวเผิน

5. มีความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของผู้ชู้ชบต่อผู้ถูกชู้ชบ กับความร่วมมือในการพัฒนา

การทดสอบสมมติฐานปรากฏว่า สมมติฐานข้อที่ 1 ได้รับการยืนยันว่าเป็นจริงส่วนมาก สมมติฐานข้อที่ 2 ไม่ได้รับการยืนยัน ส่วนสมมติฐานข้ออื่น ๆ นอกนั้นได้รับการยืนยันทุกข้อ

จากผลการวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยเสนอแนะให้ผู้ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตระหนักในการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ทำการสื่อสารอย่างเป็นทางการ และให้ปริมาณสารสนเทศจากแหล่งที่เป็นทางการมากเพียงพอ เพื่อมิให้ประชาชนต้องแสวงหาสารสนเทศโดยการชู้ชบ ซึ่งอาจมีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนอันมีผลกระทบต่อการร่วมมือในการพัฒนาของประชาชน

ศูนย์วิทยพัทพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title The Relationship between Gossiping Behavior and
Development Cooperation: A case Study of Pra Plueng
Village, Tombol Nok Auk, Amphoe Pak Thong Chai,
Nakhon Ratchasima Province

Name Mrs. Boonsri Prabnasak

Thesis Advisor Associate Professor Sirichai Sirikaya, Ph.D.

Department Public Relations

Academic Year 1982

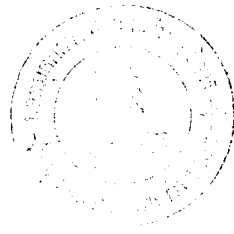
ABSTRACT

The major purposes of this study were: to understand the gossiping behavior and gossip structure of people in the rural area, dealing with the local change agents, and to study the relationship between gossiping behavior and development cooperation.

The total population for this study contained 69 members from three groups in Pra Plueng Village, Tombol Nok Auk, Amphoe Pak Thong Chai, Nakhon Ratchasima Province, namely: The Women's Group, The Youth's Group, and The Group for Production Credit. The sample used for this research consisted of 48 members (or 69.57% from the total population).

Five hypotheses were formulated and tested in this study:

1. The members of different groups will have different patterns of gossiping behavior.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฉ
รายการแผนภาพประกอบ	ท
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวความคิด ทฤษฎี และการวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
ธรรมชาติของการชุมชน.....	6
ที่มาและการเกิดของการชุมชน.....	8
หน้าที่ของการชุมชน.....	11
พลังของความผูกพัน.....	18
คุณลักษณะที่เหมือนกัน และคุณลักษณะที่ต่างกันของคู่มือสาร.....	21
แบบจำลองของการสื่อสาร.....	24
การวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	32
ปัญหาวิจัย.....	33
ขอบเขตของการวิจัย.....	33
สมมติฐานของการวิจัย.....	34
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	34
นิยามศัพท์.....	35
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	36
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	37

2	ระเบียบวิธีวิจัย.....	39
	ประชากร.....	39
	ภูมิหลังของประชากรที่ทำการศึกษา.....	40
	รูปแบบการวิจัย.....	46
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	46
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
	ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	52
	การวัดตัวแปร.....	52
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
3	สภาพทั่วไปของหมู่บ้านพระเพลิง.....	62
4	พฤติกรรมกรรมการชุมชนถึงผู้นำที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา.....	80
5	โครงสร้างการสื่อสารของการชุมชน.....	114
6	ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการชุมชนกับความร่วมมือในการพัฒนา.....	154
7	สรุปและขอเสนอแนะ.....	170
	บรรณานุกรม	176
	ภาคผนวก	180
	ก. แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ประกอบการสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ.....	181
	ข. หัวข้อคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ.....	188
	ค. หมายเลขประจำตัวสมาชิกกลุ่ม และบุคคลภายนอกกลุ่มที่สมาชิกระบุว่า ทำการชุมชนด้วย.....	190
	ง. หมายเลขประจำตัวของผู้ที่สมาชิกกลุ่มแต่ละคนระบุว่า ได้ทำการชุมชนด้วย.....	194
	ประวัติผู้เขียน.....	196

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1	จำนวนสมาชิกกลุ่มที่ทำการศึกษาจำแนกตามเพศ.....	43
2	จำนวนสมาชิกกลุ่มที่ทำการศึกษาจำแนกตามช่วงอายุ.....	43
3	จำนวนสมาชิกกลุ่มที่ทำการศึกษาจำแนกตามสถานภาพสมรส.....	44
4	จำนวนสมาชิกกลุ่มสตรีและกลุ่มออสมทรัพย์ฯ จำแนกตามระดับรายได้ ต่อปี.....	44
5	จำนวนสมาชิกกลุ่มเยาวชน จำแนกตามระดับรายจ่ายต่อเดือน.....	45
6	จำนวนสมาชิกกลุ่มที่ทำการศึกษาจำแนกตามจำนวนปีที่ศึกษา.....	45
7	ตัวแปรที่ทำการศึกษาจำแนกตามสมมติฐาน.....	52
8	(ตัวอย่าง) ตารางระบุหมาย เลขผู้หุ้บหุ้บหุ้บ.....	57
9	(ตัวอย่าง) Who-to-Whom Communication Matrix	58
10	จำนวนการไช้ประโยชน์ที่ดินของหมู่บ้าน.....	62
11	จำนวนประชากรจำแนกตามเพศและกลุ่มอายุ.....	66
12	จำนวนครัวเรือนราษฎรจำแนกตามระดับรายได้เมื่อปี พ.ศ. 2523..	68
13	จำนวนผู้ได้รับการศึกษาระดับต่าง ๆ ในหมู่บ้าน.....	73
14	จำนวนสมาชิกในแต่ละกลุ่มจำแนกตามจำนวนตำแหน่งผู้นำที่ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่หุ้บหุ้บหุ้บ.....	82
15	จำนวนผู้หุ้บหุ้บหุ้บและไม่หุ้บหุ้บหุ้บถึงผู้นำที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแต่ละ ตำแหน่ง.....	84
16	ร้อยละของสมาชิกแต่ละกลุ่มที่หุ้บหุ้บหุ้บถึงผู้นำที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา แต่ละตำแหน่ง.....	87
17	จำนวนผู้หุ้บหุ้บหุ้บถึงผู้นำที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแต่ละตำแหน่งจำแนก ตามเรื่องหุ้บหุ้บหุ้บ.....	90
18	สัคส่วนการหุ้บหุ้บหุ้บถึง เรื่องงานและ เรื่องส่วนตัว เปรียบเทียบระหว่าง กลุ่ม.....	91
19	จำนวนสมาชิกแต่ละกลุ่มจำแนกตามความบ่อยครั้งในหนึ่งสัปดาห์ที่หุ้บหุ้บหุ้บ กับบุคคลที่ตนระบุชื่อ	94

20	สัดส่วนของสมาชิกแต่ละกลุ่มจำแนกตามจำนวนผู้ร่วมประชุมซ้ำแต่ละครั้ง..	96
21	โอกาสที่สมาชิกแต่ละกลุ่มใช้ในการประชุม.....	100
22	สถานที่ที่สมาชิกแต่ละกลุ่มใช้ทำการประชุม.....	102
23	จุดมุ่งหมายในการประชุมของสมาชิกแต่ละกลุ่ม.....	103
24	บทบาทในการประชุมของสมาชิกแต่ละกลุ่ม.....	106
25	วิธีการใ้สมาชิกนำเสนอความเห็นที่นำมาอภิปรายของสมาชิกแต่ละกลุ่ม.....	107
26	ระดับความเชื่อถือในสารสนเทศที่ได้รับฟังจากการประชุมของสมาชิก แต่ละกลุ่ม.....	108
27	การตรวจสอบความถูกต้องของสารสนเทศที่ได้รับฟังจากการประชุม... ..	108
28	วิธีตรวจสอบความถูกต้องของสารสนเทศที่ได้รับฟังจากการประชุม.....	109
29	การถ่ายทอดสารสนเทศที่ประชุมถึงผู้ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา... ..	110
30	สัดส่วนความเหมือนและต่างกันของคุณประชุมในทวีปแอฟริกา.....	115
31	สัดส่วนความเหมือนและต่างกันของคุณประชุมในทวีปอเมริกา.....	115
32	สัดส่วนความเหมือนและต่างกันของคุณประชุมในทวีปยุโรป.....	116
33	สัดส่วนความเหมือนและต่างกันของคุณประชุมในทวีปเอเชีย.....	117
34	สัดส่วนความเหมือนและต่างกันของคุณประชุมในทวีปออสเตรเลีย.....	118
35	สัดส่วนความเหมือนและต่างกันของคุณประชุมในทวีปกลุ่มที่เป็น สมาชิก.....	119
36	สัดส่วนการประชุมจำแนกตามระดับความเหมือนกันของคุณประชุม.....	120
37	สัดส่วนการประชุมจำแนกตามลักษณะความสัมพันธ์ของคุณประชุม.....	122
38	สัดส่วนการประชุมจำแนกตามความรู้สึกผูกพันกันของคุณประชุม.....	123
39	สัดส่วนการประชุมจำแนกตามระดับความผูกพันทางสังคมของคุณประชุม.....	124
40	บุคคลที่เป็นสมาชิกทั่วประเทศต่าง ๆ ของกลุ่มสตรี.....	129
41	สมาชิกกลุ่มย่อยของเครือข่ายการประชุมในกลุ่มสตรี.....	130
42	คำอธิบายทางการสื่อสารของกลุ่มสตรี.....	137

43	บุคคลที่เป็นสมาชิกตัวประกอบต่าง ๆ ของกลุ่มเยาวชน.....	138
44	สมาชิกกลุ่มย่อยของ เครือข่ายการชุบชีพในกลุ่มเยาวชน.....	139
45	คำชี้แจงทางการสื่อสารของกลุ่มเยาวชน.....	145
46	บุคคลที่เป็นสมาชิกตัวประกอบต่าง ๆ ของกลุ่มออมทรัพย์ฯ...	146
47	สมาชิกกลุ่มย่อยของ เครือข่ายการชุบชีพในกลุ่มออมทรัพย์ฯ...	147
48	คำชี้แจงทางการสื่อสารของกลุ่มออมทรัพย์ฯ.....	152

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการแผนภาพประกอบ

แผนภาพที่		หน้า
1	การดูเข้าของความเข้าใจร่วมกัน.....	27
2	แบบจำลอง แบบดูเข้าของการสื่อสาร.....	28
3	แผนผังหมู่บ้านพระเพลิง.....	64
4	เครือข่ายการชุมชนของสมาชิกกลุ่มสตรี จักตามการวิเคราะห์ กลุ่มย่อย.....	131
5	เครือข่ายการชุมชนของสมาชิกกลุ่มสตรีบนแผนผังหมู่บ้าน.....	135
6	เครือข่ายการชุมชนของสมาชิกกลุ่มเยาวชนจักตามการ วิเคราะห์กลุ่มย่อย.....	140
7	เครือข่ายการชุมชนของสมาชิกกลุ่มเยาวชนบนแผนผังหมู่บ้าน..	143
8	เครือข่ายการชุมชนของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ฯ จักตามการ วิเคราะห์กลุ่มย่อย.....	148
9	เครือข่ายการชุมชนของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ฯ บนแผนผัง หมู่บ้าน.....	150

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย